

Kitab Daniel - Nomer Satus Telu##

Mbukak Wangsit: Mangertèni Panggunaan Telu Lapisé Kerangka Kenabian

Jeff Pippenger

2024-02-29

Kita sampun nimbangaken penerapan rangkep tiga saking pitedah pratélan. Kita nindakaken punika kanthi ancas supados saged ngenali bilih nalika Gusti maringi kabukakan dhateng enem ayat pungkasan saking Daniel sewelas lumantar ambrukipun Uni Sovyet wonten ing “wektu wekasan” taun 1989, satunggaling “tambahan kawruh” kaasilaken, ingkang badhé dados ujian tumrap generasi umat Allah punika.

Panjenengané banjur ngandika, “Lungaa, Dhanièl; awit tembung-tembung iki wis katutup lan kasêgel nganti tekan mangsaning wekasan. Akeh wong bakal disucèkaké, digawe putih, lan diuji; nanging wong duraka bakal tumindak duraka; lan ora ana siji waé saka wong duraka kang bakal mangertèni; nanging wong wicaksana bakal mangertèni.” Daniel 12:9, 10.

Saben samangsa sawijining kayektèn kasingsingaké meterainé déning Sang Singa saka taler Yehuda, Iblis tumindak kanggo nentang piwulang mau. Panentangan sing ditujokaké marang kayektèn-kayektèn kang kababar ing ayat-ayat pungkasan Daniel sewelas mau meksa anané panaliten kang luwih jero tumrap kayektèn-kayektèn sing gegandhèngan karo ayat-ayat kasebut, supaya pambélaan kang kasucekaké marang kasalahan-kasalahan sing diajukaké kanggo ngrusak kayektèn-kayektèn kang wis kababar mau bisa ngadeg. Salah siji saka asas-asas sing kapadhangaké ana ing tengahing pasulayan iku yaiku penerapan rangkep telu saka ramalan. Bab iku wiwitané diweruhi gegandhèngan karo kabutuhan supaya pas lan bener ngenani apa sing diwakili déning “the daily” ing kitab Daniel (paganisme), lan sajarah sing bener sing gegandhèngan karo “taking away of the daily” (508 M).

Pangenalán tumrap telung kakuwasan kang marakaké karusakan minangka kerangka ramalan, kang sajajar karo kerangka ramalan kaum Millerit yaiku rong kakuwasan kang marakaké karusakan kang kapisan, lan pangenalán kaum Millerit tumrap “kang saben dina” minangka paganisme maringaké sawijining sajarah kang selaras karo enem ayat pungkasan saka Daniel sewelas, kaya dene pangandikané Sister White mesthiné mangkono. Mulané, perlawanan marang kawruh kang durung kabukak meterané ing wektu wekasan ing taun 1989 ngasilaké pepadhang kang luwih gedhé, nalika kawruh iku saya ditambahaké, lan iku uga netepaké paugeran-paugeran tartamtu tumrap gerakané malaékat katelu, kang sajajar karo pangrembakané sawatara paugeran ramalan kang wis dirakit lan digunakaké ing gerakané malaékat kapisan déning William Miller.

Kita sampun ngrembag panerapan rangkep tiga saka telung Roma, telung ambrukipun Babil, lan telung Elia, lan sapunika kita nembé ngrembag telung utusan ingkang nyawisaken margi tumrap Sang Utusaning Prajanjian. Kita sampun ngidentifikasi wontenipun tumpang-tindih saha paralel ingkang raket antawisipun telung Roma kaliyan telung

ambrukipun Babil, lan ugi paralel ingkang raket kaliyan telung Elia sarta telung utusan ingkang nyawisaken margi. Ing dinten-dinten pungkasan William Miller lan Future for America kalihipun sami makili Elia ingkang kaping tiga lan ugi utusan ingkang kaping tiga ingkang nyawisaken margi. Gusti Yesus tansah nggambaraken wekasaning satunggaling prakawis kanthi wiwitaning satunggaling prakawis, lan gerakaning malaékat kapisan punika paralel kaliyan gerakaning malaékat kaping tiga.

“Gusti Allah sampun maringi pesen-pesen saking Wahyu 14 papanipun wonten ing garis pameca, lan pakaryanipun boten badhé kendhat ngantos tumekaning pungkasaning sajarah bumi punika. Pesen malaékat kapisan lan kaping kalih taksih dados kayektèn kanggé wekdal punika, lan kedah lumampah jejajar kaliyan punika ingkang ndhèrèk. Malaékat kaping tiga mratelakaken pepèngetipun kanthi swanten seru. ‘Sakwise punika kabèh,’ pangandikanipun Yohanes, ‘aku mirsani malaékat sanès tumurun saking swarga, gadhah panguwaos ageng, lan bumi padhang marga saking kamulyanipun.’ Ing pepadhang punika, pepadhanging kabèh telung pesen punika kasawijèkaken.” *The 1888 Materials*, 803, 804.

Gerakan malaékat kapisan lan kapindho dipunpandhegani déning William Miller. Sister White ngenali Miller minangka “utusan pilihan.”

“William Miller lagi ngganggu karajané Iblis, lan mungsuh utama iku ngupaya ora mung kanggo ngalang-alangi pangaruhing piwulang mau, nanging uga kanggo mbinasakaké sang utusané dhéwé.” *Spirit of Prophecy*, jilid 4, 219.

Panjenengané uga netepaké yèn Miller wis dilambangaké déning Élia lan uga Yohanes Pembaptis.

“Ewonan wong katuntun nampi bebener kang diwartakake déning William Miller, lan para abdi Allah ditangèkaké ana ing roh lan kakuwatané Élia kanggo martakaké pekabaran iku. Kaya Yohanes, kang dadi juru pambuka dalané Gusti Yésus, wong-wong kang martakaké pekabaran kang khidmat iki rumangsa kapeksa masang kapak ing oyodé wit, lan nyeluk marang manungsa supaya ngasilaké woh-wohan kang pantes tumrap pamratobat.” *Early Writings*, 233.

Yokanan Pambaptis, sing miturut Gusti Yesus yaiku Élia kang kapindho, uga dadi juru utusan kapisan sing kudu nyawisake dalan tumrap Juru Utusaning Prajanjian. Mulané cetha manawa gerakaning malaékat katelu bakal nduwèni sawijining “juru utusan pilihan.” Juru utusan iku wis dilambangaké déning Élia, Yokanan Pambaptis, lan William Miller. Bareng karo Miller, kaloro juru utusan pilihan iku makili wiwitan lan pungkasané gerakaning telung malaékat ing Wahyu patbelas, lan kanthi mangkono, bebarengan padha makili Élia kang katelu lan uga juru utusan kang katelu sing kudu nyawisake dalan tumrap Juru Utusaning Prajanjian.

Nolak pekabaran saka utusan pilihan, manawa ing wiwitan utawa ing pungkasan, iku pati; lan pekabaran Future for America dhedhasar marang panganggone profetik saka “line upon line,” yaiku metodologi saka udan pungkasan. Lumantar panganggone “line upon line”

katetepake menawa gerakan Millerite minangka pralambang tumrap gerakan Future for America. Salah siji waymark ing sajarah Millerite yaiku William Miller, “utusan pilihan.” Nolak waymark iku ateges menolak pekabaran, mula katetepake liwat wiwitan lan pungkasan Adventisme menawa panolakan marang utusan uga minangka panolakan marang pekabaran, awit pekabaran iku ngenali sawijining utusan pilihan. Mulané, menolak pekabaran iku padha karo menolak utusan, lan kosok baliné. Tanpa penari, ora ana tari.

“Aku ditunjuk maneh marang pawartan rawuhipun Kristus ingkang kapisan. Yohanes kautus kanthi roh lan panguwaosipun Elia kanggé nyawisaken margi tumrap Gusti Yesus. Wong-wong ingkang nampik paseksinipun Yohanes boten pikantuk paédah saking piwulangipun Gusti Yesus. Panentanganipun dhateng pawartos ingkang ngramalaken rawuhipun ndadosaken piyambakipun wonten ing papan ing ngendi boten saged kanthi gampil nampi bukti ingkang paling santosa bilih Panjenenganipun punika Mesias. Iblis nuntun tiyang-tiyang ingkang nampik pawartosipun Yohanes supados tindak langkung tebih malih, inggih punika nampik lan nyalib Kristus. Kanthi mekaten, piyambakipun mapanaken awakipun wonten ing papan ing ngendi boten saged nampi berkah ing dinten Pentakosta, ingkang mesthinipun badhé mulang dhateng piyambakipun bab margi mlebet ing papan suci kaswargan. Suwèké kudhung Padaleman Suci nedahaken bilih kurban-kurban lan pranatan-pranatan Yahudi boten badhé katampi malih. Kurban Agung sampun dipunaturaken lan sampun dipuntampi, lan Sang Roh Suci ingkang tumurun ing dinten Pentakosta ngasta pikiran para sakabat saking papan suci kadonyan dhateng papan suci kaswargan, ing pundi Gusti Yesus sampun lumebet lumantar rahipun piyambak, kanggé nyirnakaken dhateng para sakabatipun paédah saking panebusanipun. Nanging tiyang-tiyang Yahudi kapéngkér wonten ing pepeteng ingkang sampurna. Piyambakipun kélangan sadaya pepadhang ingkang saged sampun dipungadhahi ngenani rancangan karahayon, lan taksih ngandel dhateng kurban-kurban lan pisungsung-pisungsungipun ingkang tanpa guna. Papan suci kaswargan sampun nggentosi papan suci kadonyan, ananging piyambakipun boten gadhah kawruh bab owah-owahan punika. Mila saking punika, piyambakipun boten saged pikantuk paédah saking pangantaranipun Kristus wonten ing papan suci.”

“Akeh wong nyawang kanthi giris marang tindak-tanduke wong Yahudi nalika padha nampik lan nyalib Kristus; lan nalika padha maca sajarah panganiaya kang ngisin-isini marang Panjenengane, wong-wong mau ngira yen padha tresna marang Panjenengane, lan mesthi ora bakal nyélaki Panjenengane kaya déné Pétrus, utawa nyalib Panjenengane kaya déné wong Yahudi. Nanging Gusti Allah, kang maca atiné kabèh wong, wis nggawa katresnan marang Gusti Yésus kang diakoni déning wong-wong mau marang sawijining pacoban. Sakèhé swarga nyumurupi kanthi kapentingan kang paling jero panriman marang pekabaran malaekat kang kapisan. Nanging akèh wong kang ngakoni tresna marang Gusti Yésus, lan kang netesaké luh nalika maca crita bab kayu salib, malah ngolok-olok kabar kabungahan bab rawuhipun. Tinimbang nampani pekabaran iku kanthi kabungahan, wong-wong mau ngumumaké yèn iku mung kasasar. Wong-wong mau sengit marang para wong kang tresna marang rawuhipun lan nundhungi wong-wong mau saka pasamuwan-pasamuwan. Wong-wong kang nampik pekabaran

kang kapisan ora bisa nampa paédah saka pekabaran kang kapindho; mengkono uga wong-wong mau ora oleh paédah saka panguwuh ing tengah wengi, kang mesthiné nyawisaké wong-wong mau supaya lumebu bebarengan karo Gusti Yésus lumantar pracaya menyang papan kang Mahasuci ing pasucèn swarga. Lan marga saka nampik kaloro pekabaran sadurungé iku, pangertené wong-wong mau wus dadi peteng banget nganti padha ora bisa ndeleng pepadhang ana ing pekabaran malaekat kang katelu, kang nuduhaké dalan menyang papan kang Mahasuci. Aku weruh yèn kaya wong Yahudi nyalib Gusti Yésus, mangkono pasamuwan-pasamuwan nominal iku wus nyalib pekabaran-pekabaran iki, mula wong-wong mau ora duwé kawruh bab dalan menyang papan kang Mahasuci, lan wong-wong mau ora bisa oleh paédah saka syafaate Gusti Yésus ana ing kono. Kaya wong Yahudi, kang nyaosaké kurban-kurbané kang ora ana gunané, mangkono uga wong-wong mau nyaosaké pandongan-pandongané kang ora ana gunané menyang ruangan kang wis ditinggal déning Gusti Yésus; lan Iblis, kang remen marang panyasatan iku, njupuk watak religius, lan nuntun pikirané wong-wong kang ngakoni dadi Kristen iki marang awaké dhéwé, tumindak nganggo kakuwatané, pratandha-pratandhané, lan kaélokan-kaélokan gorohé, supaya ngiket wong-wong mau ana ing jejere.” *Early Writings*, 259–261.

Wong-wong “sing nampik paseksèné Yohanes ora oleh paédah saka piwulangé Gusti Yésus,” lan wong-wong “sing nampik piwulang kang kapisan ora bisa oleh paédah saka piwulang kang kapindho; mangkono uga padha ora oleh paédah saka sesambat tengah wengi.” Pelayanané Yohanes ndhisiki baptisané Kristus, kang sawatara wektu sawisé iku banjur nyucekaké Pedalemané Allah ing wiwitaning pelayanané. Pelayanané Miller nyawisaké dalan tumrap Kristus supaya nyucekaké para putrané Lewi nalika Panjenengané rawuh kanthi dadakan ing tanggal 22 Oktober 1844. Ing salah siji saka loro seksi iku, panampikan marang utusan sing nyawisaké dalan iku padha karo pati.

Panyingkiran rereged lan panyucekan kang katindakake déning Kristus ana ing pakaryanipun minangka Utusan Prajanjian iku kagayut marang ancas kanggo nangèkaké satunggaling umat supaya ngrampungaké pakaryan nggawa pawartos kaslametan marang jagad. Pakaryan punika kasampurnakaké sadurungé mangsa wektu kang nglambangaké nalika pangadilan eksekutif wiwit kalaksanani. Karusakaning Yérusalèm ing sajarah para murid nglambangaké pangadilan eksekutif, lan Adventisme wus nyimpang saka tanggél jawabé kanggo ngrampungaké pakaryan mau, nanging Pangéran wus nyoba nglumpukaké wong-wong mau dadi siji. Panjenenganipun wus nuntun umatipun supaya nerbitaké bagan taun 1850 minangka gambaran grafis saka pawartos kang mesthiné bisa padha gawa marang jagad.

“Dudu kersané Allah manawa Israèl kudu nglembara patang puluh taun ana ing ara-ara samun; Panjenengané ngersakaké nuntun wong-wong mau langsung menyang tanah Kanaan lan netepaké ana ing kana, dadi umat kang suci lan bagya. Nanging, ‘wong-wong mau ora bisa lumebu marga saka ora pracaya.’ Ibrani 3:19. Amarga saka panyimpangé lan murtadé, wong-wong mau padha nemoni karusakan ana ing ara-ara samun, lan wong liya ditangèkaké kanggo lumebu ing Tanah Prajanjian. Mangkono uga, dudu kersané

Allah manawa rawuhé Kristus nganti kasuwèn banget katundha lan umat-Né tetep manggon nganti pirang-pirang taun ana ing donya kang kebak dosa lan kasusahan iki. Nanging ora pracaya misahaké wong-wong mau saka Allah. Amarga padha ora gelem nindakake pagawéan kang wus katetepaké déning Panjenengané marang wong-wong mau, wong liya banjur ditangèkaké kanggo martakaké pekabaran iku. Amarga sih-rahmat marang donya, Yésus nundha rawuhé, supaya para wong dosa oleh kalodhangan ngrungokaké pepéling iku lan nemu pangayoman ana ing Panjenengané sadurungé bebenduné Allah katumpahaké.” *The Great Controversy*, 458.

Manawa Adventisme tansah tetep nyekeli iman, “pegawéané mesthi wus kaparingan rampung.”

“Manawa para Adventis, sawisé kuciwa gedhé ing taun 1844, tetep nyekeli imané lan kanthi sesarengan nerusaké lumaku manut panyawijining pitedahing panyedhiyaning Allah kang lagi kabukak, nampa pawartaning malaékat katelu lan kanthi kakuwataning Roh Suci martakaké iku marang donya, mesthiné padha bakal weruh kaslametané Allah; Gusti mesthi wis tumindak kanthi rosa bebarengan karo upayané wong-wong mau; pakaryan mesthi wis rampung, lan Kristus mesthi wis rawuh sadurungé saiki kanggo nampani umaté menyang ganjarané. Nanging ing mangsa mamang lan kahanan ora mesthi kang ngetutaké kuciwané iku, akèh wong pracaya Advent nyerahaké imanéring.... Mangkono pakaryan mau kaalang-alangi, lan donya katilar ana ing pepeteng. Manawa sakabèhing badan Adventis wis manunggal ngadeg ing dhawuh-dhawuhé Allah lan imané Gusti Yésus, mesthi sepira bedané sajarah kita!” *Evangelism*, 695.

Ing Mangsa Semi taun 1844, Utusaning Prajanjian nucèkaké gerakané para Millerite, lan banjur ing Mangsa Gugur nggawa pawarta malaékat katelu. Miller, pawartané lan gerakan kang diwakili déning dhèwèké, wus ngleksanani pasemon bab sepuluh prawan. Ing pasamuwan kémah Exeter, NH, pawarta Babagan Sesambat Tengah Wengi teka, lan sajroning rong sasi kang cendhak katuduhaké sapa ing antarané para prawan iku kang nduwèni lenga. Kaloro golongan iku katampak, lan malaékat katelu teka karo pawarta ana ing tangané kang kudu dipangan, nanging para prawan kang wicaksana “nyerahaké pracayané” ing “wektu mamang lan kahanan ora mesthi.”

“wektu mangu-mangu lan ora mesthi” iku wis kawewujudan déning para sakabat nalika Panjenengané séda, nanging ing dina katelu Panjenengané wiwit mbukak pawarta bab wunguné marang para sakabat, lan wong-wong mau ora “nyerahaké precayané.” Wektu mangu-mangu lan ora mesthi tumrap para prawan wicaksana saka gerakan pawarta malaékat kapisan lan kapindho lumaku kira-kira telung taun, ing wektu iku Gusti nglairaké marang Sister White yèn Panjenengané wis ngulurkaké astané kanggo nglumpukaké manèh para turahan saka umaté. Panjenengané nuntun umaté supaya miwiti pakaryan panerbitan lan ngasilaké loh kapindhoné Habakkuk, nanging “akeh wong pracaya Advent nyerahaké precayané.... Mangkono pakaryan mau kabendhet, lan jagad iki katilar ana ing pepeteng.”

Ing taun 1849, William Miller, utusan kapilih tumrap pekabaran malaékat kapisan lan kapindho, dipundhateng ing papan pangreksan pungkasan. Saupami para prawan wicaksana ing tanggal 22 Oktober 1844 “tetep nyekel imané lan nerusaké kanthi manunggal ing pitedahing pangrengkuh Gusti Allah kang lagi kabukak,” Gusti mesthi badhé ngadegaké utusan liyané ing roh lan kakuwatané Élia. Nanging, “rawuhipun Kristus” punika “katundha lan umat-Nya” “kanthi cara kang padha” kados Israel kuna badhé “tetep manggon” “pirang-pirang taun ing jagad dosa lan kasusahan punika.”

Satus rong puluh nem taun sawisé pambrontakan taun 1863, Gusti ngedegaké utusan pilihan saka malaékat katelu. Pakaryané yaiku nyawisaké dalan tumrap Sang Utusaning Prajanjian supaya dumadakan rawuh ing Padalemané lan mlebet ing sesambetan prajanjian karo wong satus patang puluh papat ewu, sajroning adegan-adegan panutuping paukuman panyelidikan, nanging uga ngaturaké sawijining pekabaran kang ngadhepi pasamuwan telu-lapisé Akhab, Izebel, lan para nabiné ing mangsa Paukuman Eksekutif, kang diwiwiti nalika angger-angger dina Minggu kang bakal enggal teka.

Utusan katelu kang nyawisake dalan makili sawijining pakaryan, sawijining pekabaran, sawijining utusan, lan sawijining gerakan sajroning adegan-adegan panutuping Pengadilan Investigatif. Elia katelu makili sawijining pakaryan, sawijining pekabaran, sawijining utusan, lan sawijining gerakan sajroning adegan-adegan panutuping Pengadilan Eksekutif. Pekabaran saka utusan kang nyawisake dalan, lan pekabaran saka Elia, yaiku pekabaran saka bilai katelu ing antarane telung Bilai ing Wahyu pasal wolu nganti sewelas.

Ing sajarah kang diwakili déning utusan kang nyawisaké dalan, pawarta bilai katelu iku nglambangaké Trompet kang nimbali Adventisme Laodikia supaya “tuku saka Aku emas kang wis diuji ing geni, supaya kowé dadi sugih; lan sandhangan putih, supaya kowé kasandhangan, lan wirangé kawudanmu aja katon; lan olesna mripatmu nganggo salep mripat, supaya kowé bisa ndeleng.” Iku pawarta katresnané Allah kang nduduhaké marang umaté Allah sakehing panerakane, awit “sapa waé kang” Panjenengané tresnani, “ditegor lan disiksa.” Iku pawarta kabenerané Kristus kang nimbali manungsa supaya nampa wataké Panjenengané, kang kawedhar ing wektu nalika Utusan Prajanjian lagi nglakokaké pakaryan ngresiki padaleman jiwa, lan mulané Panjenengané nimbali wong-wong kang ditresnani-Né supaya nglairaké wataké Panjenengané lan “mula padha sregep, lan mratobata,” awit Panjenengané ana “ing” lawanging “jaman,” kang nglambangaké pungkasaning mangsa kasempatan, ing ngendi Panjenengané “bakal nyuntak” Adventisme Laodikia “metu saka” cangkemé.” Lawanging “jaman” mau iku lawang kang “dibukak, lan ora ana wong kang bisa nutup; lan ditutup, lan ora ana wong kang bisa mbukak.”

Ana sawijining pratentangan kang katingal kaya-kaya ana, kang karesolusi lumantar panerapan “line upon Line,” nanging akèh wong bisa uga malah ora nyumurupi pratentangan kang katon iku. Nalika wis karesolusi, prakara iku nambah kajelasan tumrap peralihan saka Pengadilan Investigatif menyang Pengadilan Eksekutif, kang kelakon ing ukum Minggu kang bakal enggal teka. Pratentangan iku karesolusi kanthi nampani yèn Pentekosta minangka pralambang tumrap ukum Minggu kang bakal enggal teka ing

Amérika Sarékat. Supaya ngrampungaké panimbang kita ngenani utusan katelu kang nyawisaké dalan minangka sawijining pralambang ing Pengadilan Investigatif, minangka kosok baliné Élia katelu minangka pralambang Pengadilan Eksekutif, kita bakal ngrembug pratentangan kang katon iki.

Kita badhé nerusaken panaliten punika ing artikel salajengipun.

“Malaékat kang manunggal ing pangwartané piwulang malaékat katelu iku bakal madhangi sakehé bumi kanthi kamulyané. Ing kéné kaweca sawijing pakaryan kang jembaré saindenging jagad lan kakuwatané ora lumrah. Gerakan advent taun 1840–44 iku minangka pratandha kamulyan saka kakuwatané Gusti Allah; piwulang malaékat kapisan digawa menyang saben papan pangutusan ing saindenging donya, lan ing sawetara nagara ana kawigatèn agama kang paling gedhé kang tau kababar ing tanah endi waé wiwit Reformasi abad kaping nembelas; nanging kabèh iku bakal kasilihi déning gerakan kang kuwasa ing sangisoré pepéling pungkasan saka malaékat katelu.

“Pakaryan iku bakal padha karo pakaryané ing Dinten Pentakosta. Kaya dene ‘udan wiwitan’ diparingaké, ing pambanjuré Roh Suci nalika wiwitaning Injil, kanggo nuwuhaké wiji kang adi, mangkono uga ‘udan pungkasan’ bakal diparingaké ing panutupé kanggo ngemataké panèn. ‘Mulané kita bakal wanuh, manawa kita tetep ngugemi supaya wanuh marang Pangéran: miyosé wus kacawisaké kaya ésuk; lan Panjenengané bakal rawuh marang kita kaya udan, kaya udan pungkasan lan udan wiwitan marang bumi.’ Hosea 6:3. ‘Mulané padha bungaha, hé para putrané Sion, lan padha kabungaha ana ing Pangéran Allahmu: awit Panjenengané wus maringi kowé udan wiwitan kanthi cukup, lan Panjenengané bakal ndhatengaké marang kowé udan, udan wiwitan, lan udan pungkasan.’ Joel 2:23. ‘Ing dina-dina pungkasan, mangkono pangandikané Allah, Ingsun bakal ngesokaké Roh-Ku marang sakèhé daging.’ ‘Lan bakal kalakon, saben wong kang nyebut asmané Pangéran bakal kapitulungan rahayu.’ Kisah Para Rasul 2:17, 21.”

“Pakaryan agung Injil iku ora bakal dipungkasi kanthi pawujudan panguwasané Allah sing luwih sithik tinimbang sing nandhani pambukané. Ramalan-ramalan kang kawujud ing tumedhaking udan wiwitan nalika pambukané Injil bakal kawujud manèh ing udan pungkasan nalika panutupé. Iki lah ‘wektu-wektu pangayoman’ kang ditengga déning rasul Pétrus nalika dhèwèké ngandika: ‘Mulané padha mratobata lan padha mring mualih, supaya dosa-dosamu kapusus, samangsa tekan wektu-wektu pangayoman saka ngarsané Pangéran; lan Panjenengané bakal ngutus Yésus.’ Kisah Para Rasul 3:19, 20.”
The Great Controversy, 611.